

رد خیش حابصم یاعد نابعش موس

- اعد دانسا رد یره اطت فاهت یسررب (فلا)
- اعد لولدم رد یتاکن (ب)

یرهاظ ت فاهت ی سررب (فلأ اعد دانسا رد

ناشیا ی هدی صق نیا دای هب ،دوشیم موس تقو ره و تسا موس متفگ ؟متفگ ار نیا نم دش روطچ .مشاب هتفگ ار نیا هتحابم رد دوشیم مایا نیا کی دزن لاس ره دیاش .ماهدرک مه شرکذ و متفایم موحرم حابصم زا سابع خیش آ موحرم ،تسه حی تافم رد :تسا نیا ،تسام ثحب هب طوبرم هک هچنآ اما لقن موس زور رد ار اعد ود - دننکیم لقن خیش موحرم دوخ زا مه ناشیا هک - دیس لابقا و خیش دنماهدرک لقن ،دوشیم توریب تشه و دون هک هی مالسا کی و دص دلج رد مه یسلجم موحرم .دننکیم رازفامرن رد تساوخیم مدآ رگا دیاش .دوبن مدای نم :تسا نیا دوشیم طوبرم ام ثحب هب هک هچنآ رایسب یاعد نیا !بجع مدی ،دمآ مدای هک اعد نیا زوری اما .ددرگب یزیچ هچ هک دوبن شدای ،ددرگب .تسا ام ثحب نی مه ،تسا هدمآ اهیلع ؤلل مالس یرکسع ماما هیحان زا هک نابعش موس زور یلاع

طخ هس-ود رد یسلجم موحرم .[1]«مویلا اذه یف دولوملأ قحب كلأسأ ی نإ مّللأ» :تسا نیا ترابع دینک هاگن ؤللأءاشنا .دناهداد یتاحیضوت اعد نی مه یارب

نب مساقلا یلإ جرخ لابقالا یف سوواط نبا دیسلأو حابصملا یف خیشلا لاق مالسلأ هیلع نیسحلا انالوم نأ مالسلأ هیلع دمحم یبأ لیك و ینادمهلا ءالعلأ مّللأ :ءاعدلا اذهب هیف عداو همصف ، نابعش نم نولخ ثالثل سیمخلا موی دلو [2]«... مویلا اذه یف دولوملأ قحب كلئسأ ی نإ

ءاعذب كلذ دعب وعدت مث» :دناه دومرف ،دوشیم مامت اعد نیا یتقو ،حابصم رد خیش موحرم هتبلأ دنیامرفیم یسلجم موحرم .[3]«رثوك موی مالسلأ هیلع هب اعد ءاعد رخآ وهو مالسلأ هیلع نیسحلا رد .دندرک هرصاحم ار مالسلأ هیلع ترضح .دش دایز نم شد ینعی «رثوك موی» .دیناوخب لوهجم [4]

[6]یدهشملا نبا .هدمآ «رثوكلا» و «رثوك» هملک خیش لقن رد .«رثوكلا موی» دراد [5]لابقا ؤللأ مالس یرکسع ماما یهیحان زا مه یمود نیا ای ؟تسا تیاور ود نیا ایآ .«فطلأ موی» :دیوگیم رد «كلذ دعب اوعدت مث» هک دیآیم شنامگ هب ،دناوخیم مدآ یتقو .تسه شلامتحا ؟تسا هدمآ هیلع ار «شایع نبا لاق» یدهشملا نبا مرطن هب .«شایع نبا لاق» :دنیوگیم شرحآ یلو .تسا هدمآ نأ اب اذل ،دنکیم لقن مالسلأ هیلع قداص ماما زا هک شایع نبا .تسا هدرک ات ود ار اهنیا و هدرؤا شلوا مث» هک تسا نیا ،تسا رهظا عومجم رد هک یلامتحا اذل .دنکیم توافت مالسلأ هیلع یرکسع ماما یاعد زور نی مه رد ینعی ؛«اوعدت مث» ناوخب ار اعد نأ ینعی .تسا یسوط خیش موحرم یارب «اوعدت ماما زا شایع نبا .تسا هدرؤا تیاور ود رد مه یدهشملا نبا .تسا شایع نبا تیاور هک میراد مه یرگید بجع هک تسا هدرک تیاور ار مالسلأ هیلع ادهشلا دیس ترضح رخآ تاطحلأ یاعد نأ مالسلأ هیلع قداص دوب هدرک لقن ینادمه دنس اب خیش موحرم هک تسا نأ زا لب ق مه یکی !دراد یتالیکشت و نیماضم رب هندیم هب «اه» رمض ایآ ؛«... اهیتبال أطي املو ، اهیلع نمو ضرألاو ، اهیف نمو ءامسلا هتكب...» یناعمه هب ،لاح یأ یلع ؟ضرالا یتبال أطي امل ،هن ای ؟هنی دملأ یتبال مامالا أطي امل ینعی ؟ددرگیم

تسا هدرک هی رگ مالسلال هیلع ترضح نآ رب نیمز و نامسآ، ترضح دلوت زا لبق .تسا دلوت زا لبق

[1]. ۳۴۷ ص، ۱۰۱ ج، (ءافولا ةسسؤم پاچ) راوناأل راحب، یسلجم یهمالع .

[2]. نامه .

[3]. ۸۲۷ ص، ۱ ج دهتمل احابصم، یسوط خی ش .

[4]. ۳۴۹ ص، ۱۰۱ ج، (ءافولا ةسسؤم پاچ) راوناأل راحب، یسلجم یهمالع .

[5]. ۳۰۴ ص، ۳ ج، ةنسلال لامعأل اب لابقلإل، سواط نب دیس .

[6]. ۴۰۰ ص، ۱ ج، ربكلا رازملا، یدهشم هللادبعوبا خی ش .

اعد لولددم رد یتاکن (ب)

اوملسی» یهآ یهرقف ییانعم قفاوت ۱- ملسی نمم انلعجاو» ترابع اب «امیلسست »هرمال

میوگب مه اوخی و تسا هدنب نآلا دوصقم هک ییاج نآات

نمم انلعجاو ، هتقباسو هتقفارم انقزراو ، هتفلزب انمركأف هتفرعمب انتمركأ امكو مهللل»
كنم نیدودممل ، هئایفصأ لهأو هئایصوأ عیمج یلعو هركذ دنع هیلع ةالصلا رثکي و ، هرمال ملسی
[1]»رشع ینثال ددعلا ب

یتشاد یمارگ ار ام هک یروطنامه ایادخ ؛«هتفلزب انمركأف هتفرعمب انتمركأ امكو مهللل»
ترضح هب ؛«هتفلزب انمركأف» ، دشابن ییاسانش طقف ، میخاننش ار مالسلل هیلع ترضحات
، دشابن رود زا یتفرعم روطنیمه . میوش کی دزن مالسلل هیلع

دنع هیلع ةالصلا رثکي و ، هرمال ملسی نمم انلعجاو ، هتقباسو هتقفارم انقزراو»
هلللسولا ةبطخ لوید و مئامض زاتالصل راثکا نی ؛«هئایفصأ لهأو هئایصوأ عیمج یلعو هركذ
:دیامرفی مه اجنی رد ، «مکي بن یلع ةالصلا نم اورثكأف» . دنکیم تساوخر دندواخ زا هک تسا
»هركذ دنع هیلع ةالصلا رثکي و ، هرمال ملسی نمم انلعجاو» .

راب دص ینعی ، دینک تالصل راثکا ، دیآیم مالسلل هیلع ترضح مان یتقو ینعی «هركذ دنع» ، بْخ
؟ میشاب وادای هب هشیمه ینعی انعم کی هب «هركذ دنع» ای تسا نکمم ؟ دی تسرفب

ةللان» یهآ لیذ رد «امیلسست اوملسی» هکنیا :منک ضرع مه ار نی ، تسا هتفرن مدای ات
انعم هچ هب «امیلسست اوملسی و هیلع اولصل اونمآ نیذلا اهی ای ییبنللیل یلع نوّلصی هتکئالو
ةالصلا :دنیوگیم ، کیللع ةالصلا :دنیوگیم هک روطنهامه ؟ کیللع ةللل مالس :دنیوگیم ینعی ؟ تسا
ینعی «امیلسست اوملسی و» ، ریخ ای ؟ تسا روطنیا ؟ هلآوهیللع ةللل لولل لوسر یلع مالسلل و
، تسا دورد یانعمه بشتالصل ، مالس یانعمه ب هب ؟ «هیلل امیلسست مه رما اوملسی»

«امیلسست اوملسی» . دراد مه یددعتم تاییاور . تسا لوق نآدهاش ، اعد نی رد . تسا یندرکتشاددای نی
هک تسا نی هب حیرصت نی . «هرمال ملسی نمم انلعجا و» :دنیوگیم اجنی . «هرمال اوملسی» ینعی
، دوب طوبرم ام ثحب هب تمسق نی زا هک یزیچ نی . تسین دورد و مالس ، مالس زا روطنم اجنی زا

نیدودممل» یهرقف رد دهاوشت ۲- »رشع ینثال ددعلا ب كنم

نیا؛ «رشع ینثال دعالاب كنم نی دودممل»؛ منکیم هراشا اهنت .تسا یبوخ تاكن مه نآ یهلابند
ددع نیا اهنیا؛ «كنم نی دودممل»؛ دنیامرفی مالسلال هیلع ترضح .تسا یمهم ددع ،هزاود یهرامش
ننـ روّشل ؤّع نإ»؛ دنیامرفی هفیرش یهآ؟ تسا تروص هچ هب .دنراد وت یهیحان زا ار رشع ینثا

تسا شدعب مه رگید [\[2\]](#) و تومسلل قّلخ مّویـ ؤللـ بّتك یف ار ؤش رّشع انّثـ ؤللـ
مالسلال هیلع میهاربا ترضح هب لاعتم یادخ .تسه مه نآلا؛ تسه تاروت رد هک یفورعم تراشب
وا زا میطع هزاود و دیآیم دُمُوم وا زا هکنیا هب مهدی تراشب لیعامسا تدنزر ف رد ار وت ؛دنیامرفی
ددع .تسین یخوش هزاود ددع .تسا مهم یلیخ هزاود ددع میوگب مه اوخیم .«امیطع رشع ینثا» .دیآیم
تسا هدمآ تاروت هک تسا ینامز زا شکباشت و دهوش هک یهرامش کی مه نآ .دهدی هرامش دراد؛ تسا

هزاود نیا؛ دیوگی طقف .دنراد لوبق ار اهنیا ،همه و ریثکنبا و شیاذک و راک نآ اب هیمی تنبا دوح
و مود و لوا ؛دنکیم باسح مه ار دیزی و درامشیم هک هیمی تنبا .درامشیم .دنتسه یناسک هچ رفن
یافلخ نیا وزج و اونیوگب هک دنروآیم ن ار دیزی نیریاس و ریثک نبا لثم .دوریم مه دیزی ات و موس
هکنیا رب دنراد قافتا عاملح ؛دیوگی دعب و دسریم مالسلال هیلع یبتجم ماما ات .تسا رشع ینثا
اهنآ زا نیا دیوگی ،دراد یبتجم تلح کی هک زیزعلا دعب ن رب رمع ؛تسا اهنآ زا زیزعلا دعب ن رب رمع
بلج یلیخ هزاود رد فاللخا نیمه دوح .دنراد فاللخا مه یلیخ .تسین مولعم ... و دیزی اما .تسه
دنتسه یناسک هچ مینیبب دیاب الاح ،تسا تباث هزاود ددع لصا ینعی ؟هچ ینعی دینادیم .تسا
ددع لصا دینیبب .مینک عمح دیاب ار اهنیا یهه .تسا مهم یلیخ دهوش کباشت ثحب رد نیا
دنیامرفی مه اچنیا رد ،دیریگب ار ددع نیا الاح .دناهدرک ثحب نآ رس ردق نیا و تسا ملسم و تباث
دیس ترضح زا ءایلوا و ءایفصا نیا تدوخ یهیحان زا وت یادخ ؛«رشع ینثال دعالاب كنم نی دودممل»
زوفال و ،هتبرت یف ءافشلوا و هلسن نم ؤمئالا نأ هلتق نم ضوعمل»؛ تشاد مه اچنآ ءدهشل
[\[3\]](#) .«هتبیغو مه مئاق دعب هترتت نم ءایصوالوا ،هتبوأ یف هعم

3- (مالسلال هیلع) همئا عیمج تعجر

ؤمئالا عیمج ؤعجر یلع لدت تارقفلل هذهو»؛ دناه دومرف .دنراد یاهتکن «رثوک» زا ریغ یسلجم مو حرم
تسین راونا لراحب لصفم هعجرلا باب رد نیا منامگ هب .تسا یندرک تشادای اهنیا .«ؤركلا یف :
تارقفلل هذهو»؛ دناه دومرف یسلجم مو حرم .دیس یونب ناتراحب رانک رد .دینک تشادای ار نیا امش
دیس هب صتخم طقف دیوگی هعیش هک یتعجر ینعی ؛«ؤركلا یف : ؤمئالا عیمج ؤعجر یلع لدت
همئا عیمج .دنیآیم هیلع ؤلل مالسلال ؤیقب ترضح زا دعب هک تسین مالسلال هیلع ادهشل
دنراد تعجر و ؤرك مالسلال مهیلع

4- راثکا ،«هركذ دنع هیلع ؤالصلال رثک یو»

؟یفیک ای یمک

کی شدوخ تالصل راثکا «هركذ دنع هیلع ؤالصلال رثک یو» ،هرمال ملسی نمم انللعجاو» رد نیاربانب
دراد یتیبولطم .دراد یتیعوضوم

؟دتسرفب تاوولص روطچ ،درک دای ار مالسلال هیلع نیسح ماما یسک رگا ؛درگاش

هلآ و هیلع ؤلل یلص ربمایپ دوح رب .تسین مالسلال هیلع نیسح ماما رب تاوولص نیا ؛۲ درگاش
تسا

ادخ ربم ای پ؟ یسک هچ یهرمز؛ «هترمز یف انرشح او ، هترتعو دمحم یلع لص مّلل» :داتسا انمركأف هتفرعمب انتمركأ امك و مّلل. ةماقالا لحمو ، ةماركلا راد هعم انئوبو» ، هلاؤه یلع لّلل ای لص . «هركد ذنن هیلع ةالصلا رثكیو ، هرمال ملسی نمم انلعجا هتقباسو هتقفارم انقزراو ، هتفلزب ، هئایفصأ لهأو هئایصوأ عیج یلعو» . دوب یبسانم یلیخ ینامز نراقت مدید ، مدناوخ هک ار اعد نم سرطف رکذ مه دعب . «رشبلا عیج یلع ججحل و ، رهزلا موحنلا ، رشع ینثالا ددعلا ب كنم نیوددملا دوشیم

انعم روطچ ار هلا و هیلع ةلل یلص ادخ ربم ای پ رب تاو لص ، دش نییلت یانعمهب تالص :درگاش ؟دینکیم

ةالص ، ةلل ةالص :میراد تاو لص هس . تسا هدنام الاح . تسا یمهم یاهثحب زا نیا ؛هلب :داتسا . میسرب نأ هب دیاب هک تسایبوخ ثحب . نینمؤملا ةالص ، هتکئالم

هیلع ترضح دای هب یتقو هک دوشیم انعم نیا هب «هركد ذنن هیلع ةالصلا رثكیو» نیاربانب حبص ، متفگ هک یتاو لص دص نأ زا ریغه هب منامگ هب . دیتسرفب تاو لص دایز ، دیتفایم مالمسل هیلع ةلل یلص ادخ ربم ای پ دای یتقو ینعی «هركد ذنن» یهملک . تسه مه یرگید لامتحا ، میناوخب راثکا ، دوشیم ، دنراد تیعم ناشیا اب هک مالمسل مهیلع ناشیا تیبلها دای یتقو ، دوشیم هلا و مالمسل هیلع ترضح مسا یتقو هک مدیدن اچ کی ، مراد هک ینس نیا رد هعرشتم نیب . دینک تالص «هركد ذنن تالصل رثکی» رد . تسین یزیچ نینچّالسا . تسا بحتسم راب دص دنیوگب ، دنروآیم ار ینعی . «موادی» ینعی اچنیا رد «هركد ذنن رثکی» هک مهدیم لامتحا عوضوم و مکح بسانت هب و :دیوگیم هک تسایتقو کی اما . دتسرفیم یهاگ و دتسرفیم تاو لص هک تسایهاگ دینیبیم راب کی ولو ، متسه موادم نیا رب . متسه دیقم ینعی . «هركد ذنن ةالصلا رثکی نمم انلعجا راثکا ، تسایمک اچ نأ راثکا . دشابن یرود لامتحا مه لامتحا نیا دیش . تسای موادم اما ، متسرفیم ، دوشیم ار مالمسل هیلع ترضح کرابم مسا ات ؛«موادی و رمتسی» ینعی . تسای فیک اچنیا رد ، دتسرفب تاو لص هک دراد تموادم

دح و دنتفگ ار راب دص مالمسل هیلع ترضح یموهفم ثیح زا هک دوب نیا ناتدوصقم لوا :درگاش یاهقادصم ، دینک انعم ار «عیش» دنتساوخیم یتقو هک تسه یثحب هقف رد ؟دندرک نییعت . تسین شموهفم رد هک دنتسه یفلتخم قیداصم اهنیا دنتفگیم یلو ، دنروآیم ار فلتخم

هک فیرش یفاک تیاور . دروآیم فیرش یفاک ثیدح نأ رد ار یبوخ یهتکن امش شیامرف :داتسا هن . دندرک حرطم ار صاخ نامز مالمسل هیلع ترضح . دوب هعمجل رداون باب یارب ، درک انعم ار راثکا قدص هک زور کی رد . دیتسرفب تاو لص دایز نم رب هعمج زور و بش رد :دندومرف . تاو لص قلطم دص :دندومرف مالمسل هیلع ترضح ؟تسا ردقچ راثکا دح هک درک لاؤس اچنأ اذل . تسین تموادم انلعجا و» دیتفای ترضح دای هب هاگ ره ؛«هركد ذنن» دیوگیم . تسای قلطم اچنیا رد اما . هبترم دوشیم فیک راثکا بسانت هب ، تسین یصاخ ینامز هعطق یتقو ؛«هركد ذنن ةالصلا رثکی نمم انلعجا» ینعی . «هلاحل هذو یلع رمتسی و موادی» ینعی

راثکا امش اما . دینک راثکا ، دینکیم دای هک یتقو نامه ینعی «هركد ذنن ةالصلا رثکی» :۲ درگاش ار نایب نیا تابسانم هب دندومرف !؟تسین رهاظ فالخ نیا . دینکیم شخپ رکذ هعفد ره یور ار دیراد

؟دینکیم انعم روطچ امش ، بّخ :داتسا

مسا رگا . تسایلاب هب هس نامه هب رطان راثکا هکنیا ؛تفگ ناوتیم مه یرگید یانعم کی :درگاش . دوشیم رکذ رد راثکا ، دتسرفب تاو لص هس یسک و دیایب هلا و هیلع ةلل یلص ربم ای پ

نیا!؟ دتسرفب تاولص هس، دم آ صخش نهذ هب هک راب ره ینعی؛ دیایب نهذ هب ینعی رکذ: ۳: درگاش دوشیم ن.

یشخب نیب ولو وعرشتم نیب، دوب نیچنی روطنم رگا یلو. ددنکیم انعم نیچ ناشیا: داتسا نیب بحتسم تنس کی ناونعهب، بابحتسا کی ناونعهب ینعی. دشی م هدیوک شخیم اهنآ زا هلآ و هیلع ٲلل یلص ترضح کرابم مسا یتقو و تسا هدوبن موسرم هکنیا لاح و دشی م نییندتم میرادن یفرح ام دوش ادیپ یدهاش رگا. دتسرفب تاولص راب هس، دشی م هدرب

رتشیب هچ ره هک اجنیا یلو و تسا مزال دیدحت ییاهاج کی؟ دوش دیدحت هک دراد یترورض هچ: ۲: درگاش اجنیا. دن اوخب، دناوتیم ردقچ ره یسک ره هرکذ دن ع دعب و دنیوگی م ار راثکا؟ اچ دراد بسانت، دشاب دوش یدیدحت کی هک درادن یترورض.

هیلع ٲلل یلص ربمایپ مسا و ددنکیم تبحص ددراد رفن ود. تسین مالک یاضتقاال صا: درگاش!؟ ددنک تالص راثکا، دیآیم هلآ و

.هلآوهیلع ٲلل یلص ادخ ربمایپ دنیوگی م همه هک تسه هزادنا نیا: داتسا

.تسین راثکا هکنیا: درگاش

.تسه، مدرک ضرع نم هک یروط نآ، هن: داتسا

.ددراد راثکا یانعم رگید، دنیوگی م نایاقآ هک روطنیا یلو، دوشیم، دیدومرف امش هک روطنآ: درگاش. دتسرفب تاولص راب هس و دنک عطق ار مالک دیاب ینعی

[1]. ۳۹۸ ص، نامه.

[2]. ۳۶ یهیآ، هبوتل.

[3]. ۳۴۷ ص، ۱۰۱ ج، (ءافولا ةسسؤم: پاچ) راوناأل راحب، یسلجم یهمالع.